

Ordenances municipals

Què és una ordenança municipal?

Es tracta d'una disposició administrativa de rang inferior a la llei i de caràcter general, que és elaborada per les entitats locals dins de les seues competències i potestat reglamentària.

L'article 4 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local (LRBL), reconeix als municipis, en la seua qualitat d'Administracions públiques de caràcter territorial, i dins de l'esfera de les seues competències, les potestats reglamentària i d'autoorganització. (Art. 4.1 a) LRBL)

Qui elabora i aprova una ordenança municipal?

Per disposició de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local, en el seu article 22, correspon al Ple municipal als Ajuntaments, i a l'Assemblea veïnal en el règim de Consell Obert, l'aprovació de les ordenances.

També es reconeix aquesta potestat, en l'article 33 de la LRBL, al Ple de la Diputació Provincial.

Quines classes d'ordenances municipals existeixen?

Ordenances de policia, la finalitat del qual és regular la policia urbana i rural.

Ordenances de construcció i plans d'urbanismes, establint la regulació sobre alineacions i rasants, altura, volades, patis, altures, i quantes normes siguen precises per a garantir la higiene, seguretat, comoditat, l'estètica, l'adorn, etc.

Ordenances fiscals, d'acord amb els previst en la Llei Reguladora de les Hisenda Locals.

Quin és el procediment d'aprovació d'una ordenança municipal?

L'aprovació de les ordenances municipals s'ajustarà al procediment previst en l'article 49 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local:

a) Aprovació inicial pel Ple.

b) Informació pública i audiència als interessats pel termini mínim de trenta dies per a la presentació de reclamacions i suggeriments.

c) Resolució de totes les reclamacions i suggeriments presentats dins del termini i aprovació definitiva pel Ple.

En el cas que no s'haguera presentat cap reclamació o suggeriment, s'entendrà definitivament adoptat l'acord fins llavors provisional.

On es publica una ordenança municipal?

Una vegada aprovada una ordenança municipal es publicarà en el Butlletí Oficial de la Provincial (BOP) i no entraran en vigor fins que s'haja publicat completament el seu text i haja transcorregut el termini previst en l'article 65.2 de la LBRL, excepte els pressupostos i les ordenances fiscals que es publiquen i entren en vigor en els termes establits en la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

Quan entra en vigor una ordenança municipal?

Una vegada es publica íntegrament en el BOP i transcórrega el termini de quinze dies des que l'Estat o la Comunitat autònoma reben la comunicació de l'acord d'aprovació, tal com així els disposa l'article 65.2 de la LBRL, entrarà en vigor.

Pot impugnar-se una ordenança municipal?

En tractar-se una ordenança municipal d'una disposició administrativa de caràcter general, no cabrà contra aquesta recurs en via administrativa. (Art. 112.3 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre)

Contra una ordenança municipal cabrà recurs contenciós administratiu del qual coneixerà la Sala del contenciós del Tribunal Superior de Justícia corresponent, d'acord amb el que es preveu en l'article 10.1.b de la Llei de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa (LJCA).

“El recurs contenciós administratiu és admissible en relació amb les disposicions de caràcter general i amb els actes expressos i presumptes de l'Administració pública que posen fi a la via administrativa, ja siguin definitius o de tràmit, si aquests últims decideixen directament o indirectament el fons de l'assumpte, determinen la impossibilitat de continuar el procediment, produeixen indefensió o perjudici irreparable a drets o interessos legítims”. (Art. 25 LJCA)

Podran interposar el recurs contenciós administratiu, a més dels interessats en la seua impugnació:

- a) L'Administració de l'Estat i la de les Comunitats Autònomes.
- b) Els membres de les corporacions que hagueren votat en contra de tals actes i acords.

Com se sanciona l'incompliment d'ordenances municipals?

L'article 140 de la LBRL classifica les infraccions a les ordenances municipals en molt greus, greus i lleus.

Les multes per infracció d'una ordenança municipal oscil·laran entre:

- Infraccions molt greus: fins a 3.000 euros.
- Infraccions greus: fins a 1.500 euros.
- Infraccions lleus: fins a 750 euros.

Les ordenances fiscals

Disposa l'article 106 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, que la potestat reglamentària de les Entitats locals en matèria tributària s'exercirà a través d'Ordenances fiscals reguladores dels seus tributs propis i d'Ordenances generals de gestió, recaptació i inspecció.

Les Ordenances fiscals reguladores dels tributs locals començaran a aplicar-se en el moment de la seua publicació definitiva en el Butlletí Oficial de la província o, en el seu cas, de la Comunitat Autònoma uniprovincial, llevat que en les mateixes s'assenyale una altra data.

Aquest tipus d'ordenances municipals obliguen en el territori de la respectiva Entitat local i s'apliquen conforme als principis de residència efectiva i de territorialitat, segons els casos.

Quin és el contingut d'una ordenança fiscal?

Tindran el contingut previst en l'article 16 de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

Quin és el procés d'elaboració i publicació de les ordenances fiscals?

Aquest procés està previst en l'article 17 de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals:

“1. Els acords provisionals adoptats per les corporacions locals per a l'establiment, supressió i ordenació de tributs i per a la fixació dels elements necessaris amb vista a la determinació de les respectives quotes tributàries, així com les aprovacions i modificacions de les corresponents ordenances fiscals, s'exposaran en el tauler d'anuncis de l'Entitat durant trenta dies, com a mínim, dins dels quals els interessats podran examinar l'expedient i presentar les reclamacions que estimen oportunes.

2. Les entitats locals publicaran, en tot cas, els anuncis d'exposició en el butlletí oficial de la província, o, en el seu cas, en el de la comunitat autònoma uniprovincial. Les diputacions provincials, els òrgans de govern de les entitats supramunicipals i els ajuntaments de població superior a 10.000 habitants hauran de publicar-los, a més, en un diari dels de major difusió de la província, o de la comunitat autònoma uniprovincial.

3. Finalitzat el període d'exposició pública, les corporacions locals adoptaran els acords definitius que procedisquen, resolent les reclamacions que s'hagueren presentat i aprovant la redacció definitiva de l'ordenança, la seua derogació o les modificacions a què es referisca l'acord provisional. En el cas que no s'hagueren presentat reclamacions, s'entendrà definitivament adoptat l'acord, fins llavors provisional, sense necessitat d'acord plenari.

4. En tot cas, els acords definitius a què es refereix l'apartat anterior, incloent els provisionals elevats automàticament a tal categoria, i el text íntegre de les ordenances o de les seues modificacions, hauran de ser publicats en el butlletí oficial de la província o, en el seu cas, de la comunitat autònoma uniprovincial, sense que entren en vigor fins que s'haja dut a terme aquesta publicació.

5. Les diputacions provincials, consells, capítols insulars i, en tot cas, les altres entitats locals quan la seua població siga superior a 20.000 habitants, editaran el text íntegre de les ordenances fiscals reguladores dels seus tributs dins del primer quadrimestre de l'exercici econòmic corresponent.

En tot cas, les entitats locals hauran d'expedir còpies de les ordenances fiscals publicades als qui les demanden”.

Pot impugnar-se una ordenança fiscal?

Sí. D'igual forma que contra la resta de les ordenances municipals, contra una ordenança fiscal cabrà un recurs contenciós administratiu, d'acord amb l'article 19 de la Llei Reguladora de les Hisendes Locals.

Ordenanzas municipales

¿Qué es una ordenanza municipal?

Se trata de una disposición administrativa de rango inferior a la ley y de carácter general, que es elaborada por las entidades locales dentro de sus competencias y potestad reglamentaria.

El artículo 4 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases de Régimen Local (LRBL), reconoce a los municipios, en su calidad de Administraciones públicas de carácter territorial, y dentro de la esfera de sus competencias, las potestades reglamentaria y de autoorganización. (Art. 4.1 a) LRBL)

¿Quién elabora y aprueba una ordenanza municipal?

Por disposición de la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases de Régimen Local, en su artículo 22, corresponde al Pleno municipal en los Ayuntamientos, y a la Asamblea vecinal en el régimen de Concejo Abierto, la aprobación de las ordenanzas.

También se reconoce esta potestad, en el artículo 33 de la LRBL, al Pleno de la Diputación Provincial.

¿Qué clases de ordenanzas municipales existen?

- Ordenanzas de policía, cuya finalidad es regular la policía urbana y rural.
- Ordenanzas de construcción y planes de urbanismos, estableciendo la regulación sobre alineaciones y rasantes, altura, voladizos, patios, alturas, y cuantas normas sean precisas para garantizar la higienes, seguridad, comodidad, la estética, el ornato, etc.
- Ordenanzas fiscales, de acuerdo con los previsto en la Ley Reguladora de las Hacienda Locales.

¿Cuál es el procedimiento de aprobación de una ordenanza municipal?

La aprobación de las ordenanzas municipales se ajustará al procedimiento previsto en el artículo 49 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases de Régimen Local:

- a) Aprobación inicial por el Pleno.
- b) Información pública y audiencia a los interesados por el plazo mínimo de treinta días para la presentación de reclamaciones y sugerencias.
- c) Resolución de todas las reclamaciones y sugerencias presentadas dentro del plazo y aprobación definitiva por el Pleno.

En el caso de que no se hubiera presentado ninguna reclamación o sugerencia, se entenderá definitivamente adoptado el acuerdo hasta entonces provisional.

¿Dónde se publica una ordenanza municipal?

Una vez aprobada una ordenanza municipal se publicará en el Boletín Oficial de la Provincial (BOP) y no entrarán en vigor hasta que se haya publicado completamente su texto y haya transcurrido el plazo previsto en el artículo 65.2 de la LBRL, salvo los presupuestos y las ordenanzas fiscales que se publican y entran en vigor en los términos establecidos en la Ley Reguladora de las Haciendas Locales.

¿Cuándo entra en vigor una ordenanza municipal?

Una vez se publica íntegramente en el BOP y transcurra el plazo de quince días desde que el Estado o la Comunidad autónoma reciban la comunicación del acuerdo de aprobación, tal y como así los dispone el artículo 65.2 de la LBRL, entrará en vigor.

¿Puede impugnarse una ordenanza municipal?

Al tratarse una ordenanza municipal de una disposición administrativa de carácter general, no cabrá contra la misma recurso en vía administrativa. (Art. 112.3 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre)

Contra una ordenanza municipal cabrá recurso contencioso administrativo del que conocerá la Sala de lo contencioso del Tribunal Superior de Justicia correspondiente, de acuerdo con lo previsto en el artículo 10.1.b de la Ley de la Jurisdicción Contenciosa Administrativa (LJCA).

“El recurso contencioso-administrativo es admisible en relación con las disposiciones de carácter general y con los actos expresos y presuntos de la Administración pública que pongan fin a la vía administrativa, ya sean definitivos o de trámite, si estos últimos deciden directa o indirectamente el fondo del asunto, determinan la imposibilidad de continuar el procedimiento, producen indefensión o perjuicio irreparable a derechos o intereses legítimos”.(Art. 25 LJCA)

Podrán interponer el recurso contencioso administrativo, además de los interesados en su impugnación:

- a) La Administración del Estado y la de las Comunidades Autónomas.
- b) Los miembros de las corporaciones que hubieran votado en contra de tales actos y acuerdos.

¿Cómo se sanciona el incumplimiento de ordenanzas municipales?

El artículo 140 de la LBRL clasifica las infracciones a las ordenanzas municipales en muy graves, graves y leves.

Las multas por infracción de una ordenanza municipal oscilarán entre:

- Infracciones muy graves: hasta 3.000 euros.
- Infracciones graves: hasta 1.500 euros.
- Infracciones leves: hasta 750 euros.

Las ordenanzas fiscales

Dispone el artículo 106 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, que la potestad reglamentaria de las Entidades locales en materia tributaria se ejercerá a través de Ordenanzas fiscales reguladoras de sus tributos propios y de Ordenanzas generales de gestión, recaudación e inspección.

Las Ordenanzas fiscales reguladoras de los tributos locales comenzarán a aplicarse en el momento de su publicación definitiva en el Boletín Oficial de la provincia o, en su caso, de la Comunidad Autónoma uniprovincial, salvo que en las mismas se señale otra fecha.

Este tipo de ordenanzas municipales obligan en el territorio de la respectiva Entidad local y se aplican conforme a los principios de residencia efectiva y de territorialidad, según los casos.

¿Cuál es el contenido de una ordenanza fiscal?

Tendrán el contenido previsto en el artículo 16 de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales.

¿Cuál es el proceso de elaboración y publicación de las ordenanzas fiscales?

Este proceso está previsto en el artículo 17 de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales:

“1. Los acuerdos provisionales adoptados por las corporaciones locales para el establecimiento, supresión y ordenación de tributos y para la fijación de los elementos necesarios en orden a la determinación de las respectivas cuotas tributarias, así como las aprobaciones y modificaciones de las correspondientes ordenanzas fiscales, se expondrán en el tablón de anuncios de la Entidad durante treinta días, como mínimo, dentro de los cuales los interesados podrán examinar el expediente y presentar las reclamaciones que estimen oportunas.

2. Las entidades locales publicarán, en todo caso, los anuncios de exposición en el boletín oficial de la provincia, o, en su caso, en el de la comunidad autónoma uniprovincial. Las diputaciones provinciales, los órganos de gobierno de las entidades supramunicipales y los ayuntamientos de población superior a 10.000 habitantes deberán publicarlos, además, en un diario de los de mayor difusión de la provincia, o de la comunidad autónoma uniprovincial.

3. Finalizado el período de exposición pública, las corporaciones locales adoptarán los acuerdos definitivos que procedan, resolviendo las reclamaciones que se hubieran presentado y aprobando la redacción definitiva de la ordenanza, su derogación o las modificaciones a que se refiera el acuerdo provisional. En el caso de que no se hubieran presentado reclamaciones, se entenderá definitivamente adoptado el acuerdo, hasta entonces provisional, sin necesidad de acuerdo plenario.

4. En todo caso, los acuerdos definitivos a que se refiere el apartado anterior, incluyendo los provisionales elevados automáticamente a tal categoría, y el texto íntegro de las ordenanzas o de sus modificaciones, habrán de ser publicados en el boletín oficial de la provincia o, en su caso, de la comunidad autónoma uniprovincial, sin que entren en vigor hasta que se haya llevado a cabo dicha publicación.

5. Las diputaciones provinciales, consejos, cabildos insulares y, en todo caso, las demás entidades locales cuando su población sea superior a 20.000 habitantes, editarán el texto íntegro de las ordenanzas fiscales reguladoras de sus tributos dentro del primer cuatrimestre del ejercicio económico correspondiente. En todo caso, las entidades locales habrán de expedir copias de las ordenanzas fiscales publicadas a quienes las demanden”.

¿Puede impugnarse una ordenanza fiscal?

Sí. De igual forma que contra el resto de las ordenanzas municipales, contra una ordenanza fiscal cabrá un recurso contencioso administrativo, de acuerdo con el artículo 19 de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales.